

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádossy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó fölszó-
 lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadtatnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtatnak.

Baranyamegye egészsége.

Mendl Lajos dr. Baranyavármegye tisztii főorvosának évi jelentéséből vesszük ki az alábbi érdekes adatokat, melyeket a megyei főorvos 14 táblás kimutatással támogatva állított össze a lefolyt 1890. év egészségügyi állapotáról.

*

A közegészség állapota sem általában, sem az előbbi évihez viszonyítva, nem volt kedvező; mert úgy a betegek, mint a halálozások száma az előző 1889. évhez képest szaporodott, mely szaporodásokhoz az év elején a megyeszerte uralkodó influenza-járvány és utóbajai, de azután az egész éven át és különösen az év vége felé, a nagyobb számban jelentkező heveny-fertőző bajok is járultak.

Tájékoztató gyanánt a mohácsi, baranyavári és a szentlőrinczi járásnak több mocsaras vidék községében ez évben is uralgott, különösen a nyári meleg évszak alatt, a váltóláz, nagyobb kiterjedésre azonban sehohsem emelkedett.

A vérhas is nevezetesen a hegyhíti járás némely községében a szokottnál gyakrabban jelentkezett, sőt 19 esetben halálos kimenetelű is volt, azonban szintén csak igen korlátolt kiterjedésű maradt.

A trachomának 32 új, szörványos esete fedeztetett föl ez évben a megye egész területén és pedig annak legkülönbözőbb, egymástól egészen távol eső vidékein. A betegek egy része kórházakban helyeztetett el, a többiek az illető kör- vagy járásorvos kezelése és ellenőrzése alá bocsáttattak hivatalból; mindannyi esetben pedig, a hol egy községben egy szemés-kőthártyalobeset fedeztetett föl, az illető beteg lakótársai, rokonai, szomszédai és a községbeli mindannyi iskolásgyermekek szeméi a járásorvos által azonnal gondosan megvizsgáltattak és az elkülönítés a lehető leghatározottabban fogantatott is. Nagyobb kiterjedést e kör egyetlen egy községben sem nyert. Az év végé-

vel gyógykezelés alatt maradt még 12 trachomás egyén.

A fertőző betegségek közül nagyobb kiterjedésben még a következők fordultak elő: a vörheny Mohácson, Mágocsán, Nádossán és Véménden. A kanyaró Mohácson, Villányban, Kis-Köszegen és Darázson. A ronc-soló toroklob Nádossán és Mágocsán. A hagymáz, mely igen sok és teljesen kimutatható esetben Pécsről, a hol az november és december hónapokban járványosan uralgott, a megye igen számos községébe elhurcoltatott, a nélkül azonban, hogy ezeknek csak egyetlenegyében is a kör nagyobb létszámra vergődött volna.

Az említett betegségeken kívül leggyakoribbak voltak a légző szervek hurutos bántalmái, a bélburut és az izomcsuz.

A mohácsi községi kórházban gyógykezeltetett 14 egyén.

Az elmúlt 1890. évben Baranyavármegye területén meghalt összesen 7898 egyén és pedig 4011 férfi, 3887 nő; az előző évhez képest tehát 370-nel több mint 1886-ik évben.

Járások szerint meghalt ez évben: A pécsi járás 37.403 lakosából 957, a baranyavári járás 51.681 lakosából 1305, a siklósi járás 35.614 lakosából 824, a hegyhíti járás 44.492 lakosából 1404, a mohácsi járás 46.822 lakosából 1328, a pécsvári járás 34.975 lakosából 1100, a szentlőrinczi 36.668 lakosából 980.

Baranyavármegyének az 1890. évi népszámlálásnál megállapított 281.665 főnyi lakosságának minden 1000 lelkére tehát 27-5 haláleset esik.

A halandóság, mint fentebb látható, legnagyobb volt a hegyhíti és pécsvári járásokban, legkisebb a siklósiiban.

Aggkórban meghalt ez évben 676 egyén. tüdőgümőkórban 831, hagymázban 113, ronc-soló toroklobban 151, gyermekágyi lázban pedig ez évben 59 asszony halt el, tehát 64-el kevesebb, mint a múlt évben; mely utóbbi kevesebb ha-

lázosi arány kétségtelenül a szülőkönél általánosabban alkalmazott, rendszeres fertőtlenítésnek tulajdonítható.

A védhímlőjtas 26 ojtó orvos által ugyanannyi ojtókerületben végeztetett s beojtattott összesen 14.375 egyén.

Baranyavármegyében 1890 ben volt törzs (reál) jogu gyógyszerár 2, személyes jogu 16, összesen 18. A körorvosok által tartott kézi gyógyszerárak száma 8. Mindannyi gyógyszerár — ide számítva a körorvosok kézi gyógyszerárait is — ez év folyamán megvizsgáltatott, s a vizsgálatok eredménye általán teljesen kielégítő volt és csak egy esetben fordult elő szabályellenesség.

Baranyavármegyében az 1890. évben volt 33 orvostudor, 9 sebész, 11 állatorvos, 18 gyógyszerész és 40 okleveles bába. 1889-ben volt 32 orvostudor, 10 sebész, 9 állatorvos, 20 gyógyszerész és 42 okleveles bába. (Az orvosok hivatalos állása szerint volt 1 tisztii főorvos, 7 járásorvos, 2 községi orvos, 17 körorvos és 4 bányaorvos.)

Községi orvos tartásra köteles község csak 1 van a vármegyében: Mohács nagyközség; önként tart továbbá községi orvost Siklós nagyközsége. A közegészségi körök közül orvossal be volt töltve 17, betöltetlen 13, a körorvosok száma tehát a múlt évhez képest 2-vel szaporodott. — Főorvosi bábaképesítést nyert ez évben 17 asszony. A bábaügynek megyeszerte történelő rendezése tárgyában a vármegye törvényhatósági közgyűlése szabályrendeletet alkotott, mely azonban az év végével a miniszterium által helybenhagyva még nem volt. Egy rendszeres bábatanintézetnek Pécsétt történelő fölállítása iránt is kérvény intéztetett a miniszteriumhoz.

Az egészségre ártalmas tápszerek és italok, valamint az egészségre veszélyes egyéb tárgyak fölött hatósági szemle tartatott 584 esetben, lefoglalás 1, elkobzás pe-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Fillokszéra-könyvtár.

Tekintetes szerkesztő úr!

Szőlőtulajdonos vagyok, van vagy tizenöt hold a szőlőm. A felét úgy örököltém, egy negyedét árverésen vettem, a kiegészítő részt a vinczellérem csipkedte el — tudomom kívül — a szomszédoktól, mikor határigazítást rendeztünk. Azt pedig minden esztendőben rendeztünk, mert a szomszédok valamelyike minden esztendőben változott. Nem tartotta ki ott sokáig egyik sem. Most már azt is tudom, hogy miért.

A vinczellérem vinczellériskolát végzett ember volt. Bámulatos tehetsége volt a mesterségéhez: egy álló napig megszakítás nélkül tudott beszélni. Ő minden ujonnan érkezett szőlőszomszédomnak úgy telebeszélte a fejét a szőlőnek ezerféle ellenségével, bajával, betegségével, hogy az sietett túladni a birtokán.

Most már azt is tudom, hogy miért tette ezt a vinczellérem s miért nem beszélt le engemet is a szőlőtartásról? A szomszédok elijesztésével az volt a célja, hogy azok rémületükben ilyekezzenek akármilyen olcsó áron menekülni

a szőlőjüktől, s aztán engemet akart fölbiztatni, hogy lám milyen olcsón lehetne szőlőhöz jutni, vegyem meg. Ezzel megint azt akarta elérni, hogy nekem minél nagyobb legyen a szőlőm s a nagy szőlővel az ő existenciája biztosabb, a fizettsége pedig nagyobb lehessen. Hogy ezt biztosítsa, a világért sem szólott nekem a szőlő bajairól.

Csak hogy a szomszédok sem akarták nagyon olcsón adni a szőlőjüket, meg én sem akartam a magamét nagyobbítani. Elég pénzemben volt a meglévő is. A vinczellérem tehát, hogy mégis nagyobb legyen a szőlő, idecsipegetett egy-egy barátát s néhány év múlva azt vettem észre, hogy majdnem a szomszéd présházak is az én szőlőmbe jönnek üdülni, mert veszedelmesen közeledtek évről évre.

Hanem ezzel a térfoglalással, jobban mondva rablással együtt elrabolta a vinczellérem a szomszéd szőlők fillokszéráit is. Én már jó régen, még mikor csak Franciaországból jöttek hírek a fillokszéráról, kezdtem védekezni ellene. Mert tapasztalásból tudom, hogy mire mi megtudjuk, hogy a külföldön valami ilyesféle veszedelem ütötte föl a fejét, addig az a veszedelem már régen meleg fészket csinált magának nálunk is.

Meghozattam azokat a tudományos köny-

veket francia eredetiben, melyek a fillokszéráról szóltak. Hatalmas kötetek, de élvezet volt őket olvasni; mert a francziák mindent érdekesen, elevenen írnak meg. Kivülről tudtam a fillokszéra születésétől egész a szőlő haláláig a fillokszéra egész élettörténetét. Mikor ez mind a fejemben volt, új könyvek jelentek meg, melyek az elsőnek hadat üzenve egész másképp írták le a fillokszéra élettörténetét. Mindegy, meghozattam ezeket is. Lehet fillokszéra, a melyeknek ilyen az élettölyása. A fillokszéra se mind egyforma. Jó lesz ezt a másik fajtáját is megismerni.

Hanem ezen aztán nagy vitatkozás kerekedett, a mi újabb füzetek, röpiratok nélkül nem eshetett meg. Úgy gondoltam: „a két verekedő közt a harmadik nevet,“ meghozattam valamennyi röpirat csak megjelent pro és contra, mert ebből én csak tanulhatok.

A francziák hamar elhallgattak; mert a mig veszekedtek, kiette a fillokszéra a szőlőjüket. Most már dologhoz kellett látniok és nem polemizálni. Többet is értek el ezzel, mint a polemiaival.

A németek vették kezükbe a fillokszéra-ügyet. Ezek voltak még csak hatalmas kötetek! A német, ha egyszer belekap, nem hagyja abba. Én azt hiszem, hogy egy-egy könyvet író tudós

dig 10 esetben eszközöltetett. Szabolcs, Német-Ürögh, Német-Bóly, D.-Szekeső, Villány, H.-Szőlős, Monostor, Baán, Dárda, Siklós, Szászvár, Pécsvárad, Hidasd, Nádasd, Beremend, Kémes, Vörösmarh, Sellye, Viszló, Vaiszló, Mohács, Mágocs, Sásd, Szt.-Lőrincz és Himesháza községekben az állategészségi törvény rendelkezéseihez képest, közvágóhidak létesítettek, illetőleg a mennyiben ilyen már volt, a törvény rendelkezései szerint rendeztetek be.

Iskolák megvizsgálása történt közegészségi szempontból 283 szor, zsúfoltnak találtatott 26, rossz szellőztetés 29-ben, tisztatlanság 30-ban.

Egészségtelen lakások megvizsgálása tekintetében a hatósági szemlék száma 153; hatósági kitisztítás, fertőtlenítés 22, kiürítés 10, hatósági figyelmeztetés 25 esetben történt.

A községek fertőtlenítő szerekkel készletet tartani és kórszobák berendezésére köteleztettek; megyei alispánnak erélyes intézkedése folytán ez évben végre sikerült elérni, hogy minden községben hullaház és bonczoló helyiség létezik.

A gőzseplő- és egyéb gazdasági gépek körül foglalkozó munkások testi épségének megóvása, szerencsétlenségeknek elhárítása és megtörténtek lehető enyhítése céljából megyei alispán úr ez évben egy kimerítő és minden geptulajdonosra kötelező rendeletet bocsátott ki.

Nagyobb vállalatokból a vármegye területén csakis a vasutak, a dunagőzhajózási tarsulati, a Drasche-féle és Koch-féle szénbányák léteznek, mely mindannyi vállalatnál, mind a közegészségügyet, mind a gyógysegélyt illetőleg kellően gondoskodva van.

Az idei gyümölcsstermés megsemmisülésének igazi oka.

Vidékről, egyházmegyénk egyik kitűnőségétől vettük a következő levelet:

A „Pécsi Figyelő“ f. é. 40-ik számában „Az éneklő madarak védelme“ című cikkben foglaltakra s különösen ezen tételre nézve, hogy „hernyó az idén is tengeternyi s azért nincs lomb s ez is elégséges arra, hogy tönkre tegyen minden gyümölcsöt,“ legyen szabad elmondanom szomorú tapasztalatomról a következőket: — Én tavaly is, de a folyó évben is minden gyümölcsfámról, pedig van 800-nál több, leszedtem vagy leszedtettem a hernyófészkeket. De még többet tettem; mert midőn észrevettem, hogy minden pusztítás dacára a bekövetkezett szép tavaszi napokkal milliónyi s milliónyi hernyó mutatkozott a gyönyörű szép fákon, hozzáfogtam cselédeimmel az irtáshoz s magam mentem elül jó példával; még kezeimmel sem utáltam, a hol elértem őket, összezúzni azokat,

mellett külön papirosgyarak állanak, melyek szubvencionálják a böttürágót. No ilyen alaposan még meg nem irták a világtörténetet sem, mint ezek a fillokszera történetét. Uram, én ezeket mind elolvastam és megtanultam.

S mikor azt hittem, hogy no most mindent tudok, jöttek a magyarok. Hiű erőlködés volt az mind, a mit én a német tudósoktól igyekeztem elsajátítani. A magyarok a csendes butaságtól a dühöngő örültig minden fázisát rákenték a német auktorokra, a kik könyvtárszám hazudnak, mert hasból irnak mindent.

Jó magyar ember vagyok, nemzeti színű zászlóm is van a padláson s mindig kitűzöm, ha jön a rendőr a parancsolattal, hogy ki kell tüzni. Én tehát a magyar írókhoz szegődtem s örültem, hogy úgy leszamarazzák a németet.

A könyvtáram pompásan szaporodott. Először a nem szakkönyveket dobáltam ki, hogy helyet adjak a fillokszeráról irt könyveknek. Utóbb már új szekrényt kellett csináltatnom. Aztán még egy kellett volna, de ez már nem fért el a házban. Kivitettem hát az egész könyvtárat a szőlőbe, úgyis odavaló. A viuczellérem is olvasta. Azóta meg épen minden félévben változtak a szomszédjaim; mert a mi mindent ez ebből a sok könyvből összevissza olvasott, s

s fásasztó és kitarító munka után megmentettem a 800 nál több némes fajú gyümölcsfát. S így történt meg az, hogy tavaly mindenki bámulta fáimon a zöld lombozatot. Az idén is, dacára annak, hogy a védekezés megtörtént, a gyűrűs hernyók milliónyi összege lepte el fáimat. Mind- eddig sikerült az idén is kipusztítani e rovarfajt. És mennyire örvendtettem, hogy cseresznye, meggy-, alma-, körtefáim; de még francia- és őszi barackfáim is gyönyörűen s a legdúsabban virágoztak. A virágillat egészen betöltötte 10 katasztrális holdból álló házi beltelkemet s amidőn kora reggel ki-kimentem gyümölcsösömbbe, az illatar majd elkábitott. Telve voltam biztató reménnyel, hogy hát az idén, ha a jóságos Isten megtartja a gyümölcsöt, leszen majd néhány száz kosár legnemesebb gyümölcsöm a cseresznyétől kezdve a szép fajú birs körte- és almáig. S ime mi történik? Május 3-ikán beállt a kánikulai hőség 31 R. fokkal s folytatódott május 5 ikéig s már ekkor tönkre volt téve majdnem minden gyümölcsfám reménylett termése. — S hogy e hőség tette nálam tönkre a termést, bizonyítja azon sajátságos körülmény, hogy egy rózsareinette almafám, a mely előtt egy magasabb épület áll, a mely a délről jött égető s pörkölő napsugarakat visszatartóztatta, megmaradt teljes virágpompájában s így, ha e fát más veszély nem éri, meghozhat 4—5 kosárral szép gyümölcsöt. Mind- ebből csak azt bizonyíthatom be, hogy nálam nem a hernyók özöne, a melytől megmentettem fáimat, hanem a kánikulai korai hőség semmisítette meg gyümölcsstermelésem óriási részét. — Megjegyzendő különben, hogy a kaiszin-barack-, ringló, francia barack- és szilvafák már a télen sokat szenvedtek, mert e fajú fáim, ha 12—15 R. foku a hideg, virágrügyeikben sokat veszítenek. Ezt is az eddigi tapasztalat után írhatom.

HIREK.

— (Jön a király.) A király lejövete- lének napját ez idő szerint hivatalosan még nem tudatták egyik törvényhatósággal sem; de a püspöknek tudtul adott értesítés szerint a király egész bizonyosan június hó 21-én reggel 8—9 óra között érkezik Pécsre s 22-én délután, az udvari ebéd végeztével indul Fiumébe. A székesegyház föl- s zentelése most már határozott megállapo- dás szerint nem 21-én — vasárnap, — hanem 22-én — hétfőn — megy végbe. Vasár- nap ült össze az a nagybizottság, melyet a város rendkívüli közgyűlése küldött ki a király-fogad- tatás intézésére. A 70 tagu bizottságból ugyan nem jelent meg 30-nál több; de ezúttal nem is volt olyan nagy szükség rájuk. Majd csak az

ahogy ez azt a sok mindent elmondhatta a szomszédoknak, no attól talán magam is hamarabb megkötyagosodtam volna.

Előfizettem valamennyi szakközönyre s meghozattam az összes szakmunkákat. Azt hiszem ezen a pénzen tarthattam volna egy külön szak- irót is magam mellett. Azzal legalább élő szóval mondathattam volna el azt, a mit le akart írni s így megtakarítottam volna azt a költséget, hogy a szőlővillámhoz külön könyvtártermet kel- lett építtetnem.

Pedig még mindig nem tudtam, hogy szén- kénegezzek-e, vagy amerikaival ütessenem be a szőlőmet? Melyik szénkénegező készülék jobb: a francia, az angol vagy a német? Ezek közt is melyik gyárosé az elsőség? Melyik amerikai faj a legalkalmasabb. Ebből is a gyökeres-e vagy a sima? A fásajtás helyesebb-e vagy a zöld- ojtás?

Tekintetes szerkesztő ur, higyeje el, hogy bár mindezekre a kérdésekre nem tudok megfele- lenni, de azért az egész filloxera-kérdés a kis- ujjamban van. Ugy gondolom, hogy épen ezért nem tudok megfelelni azokra az életbevágó kér- désekre.

Filloxerával fekszem le, filloxerával álmo- dom és azzal ébredek. Sajna, a szőlőtökém is

előkészületek megtételénél legyenek a helyükön; mert munka ugyan akad ott elég. Ezúttal az általános szervezkedésen estek át, elosztván a munkát kisebb bizottságoknak. A szervezkedésre nézve az elnöklő polgármester javaslatára megá- lapodtak abban, hogy a tíz év előtti beosztást alkalmazzák ezúttal is. Lesz tehát egy köz- ponti bizottság, a mely a tulajdonképeni intézője, irányt adója a fogadtatás és ünnepség egészének. Ebbe a bizottságba a különben be- választott tagokon kívül tartoznak az albizottsá- gok elnökei is, kik részben innét kapnak utasi- tasokat. Ennek elnöke Aidinger János pol- gármester. Az albizottságok ezek: fogadó bizottság, melynek hivatása — azon kívül, hogy a fölség fogadtatásánál is jelen lesz — az egyes notabilitásokat, küldöttségeket stb., kik már a király jövetele előtt érkeznek, fogadni s őket a szükséges értesítésekkel ellátni. E bizott- ságnak elnöke: Bánffay Simon. — A bevo- nulást intéző bizottság, mely a bevo- nulás rendjét, a küldöttségek, notabilitások, a közönség elhelyezését, a fogatok sorrendjét stb. állapítja meg. Elnöke: Jobst László dr. — A diszitést és kivilágítást intéző bi- zottság. Elnöke: Piacsek Gyula. — A beszállásoló bizottság. Elnöke Kelemen Mihály, alelnöke: Schneider István. — A rendre fölügyelő bizottság, melyben a rendészeti bizottság tagjai is közreműködnek, s rendelkezésére áll az összes rendőrlegénység, 4 lovas rendőrrel és egyéb rendőrközegek, a vá- rosi kezelőszemélyzet, a csendőrség, az ügyész- ségtől néhány börtönőr s a tűzoltóság. Elnöke a rendőrfőkapitány. — Az utak gondozására fölügyelő bizottság; elnöke: Kovácsffy Kálmán az államépítészeti hivatal főnöke, s mel- lette működnek: a városi főmérnök és a gazda- sági tanácsos. — Végül a király előtt tisz- telgő küldöttség, melyben részt vesz a törvényhatóságnak minden bizottsági tagja. — A bizottságok már e hét elején megkezdtek mű- ködésüket, különösen azok, melyeknek nagyobb időt igénylő előkészületeket kell tenniök, mint pl. a beszállásoló, az útra fölügyelő s a diszi- tést rendező bizottságok. A városház előtt fölál- litandó nagy diadalkapura szép tervet készített Piacsek Gyula, ki ez alkotmányt úgy ter- vezte, hogy az a szétszedés után is használható legyen, ha nem is egészében, legalább részeiben, melyeket később értékesíteni lehessen.

ezt cselekedték azzal a különbséggel, hogy azok nem ébredtek föl. Minél jobban szaporodott a könyvtáramban a filloxera ellen irt könyv, mi- nél több „biztos szert“ hozattam meg drága pén- zen, annál jobban szaporodott a filloxera a szőlőben, s mint később megtudtam, önöknek pe- dig már előbb is megmondtam: a viuczellérem is segített minél többet foglalni a szomszédok filloxeraiból.

Tekintetes szerkesztő ur! Jó gondolatom támadt. Miután én immár alaposan ismerem az egész filloxeraügyet, ezt az én tudományomat jobban értékesíthetem, ha beállok szakértőnek, viuczellérnek vagy effélének, mintha szőlőtulaj- donos vagyok. Így a szőlőm elpusztul, az bizo- nyos; de amugy legalább én megélhetek, ha más szőlője el is pusztul.

Irja ki az ujságban, hogy egy alaposan kép- zett filloxerász jutányos áron eladja 15 holdnyi szőlőjét, amelyhez egy szép villa és egy teljesen komplett filloxera-könyvtár tartozik. Ő maga pe- dig ajánlkozik — akár ugyanoda — szakértőtül vagy viuczellérül.

Tisztelettel
Dr. Muki.

— **(Városi közgyűlés.)** A hétfőre tervezett közgyűlés nem volt megtartható, mert a zárszámadás nyomtatott példányai nem készültek el s így a gyűlést ma — szerdán — tartják meg. E közgyűlésen még sem fog előkerülni a vízvezeték ügye, mert a belügyminiszteriumtól még mindig nem érkezett le a jóváhagyó rendelkezés. E helyett leérkezett a sertésbizáljó társulattal fűnnforgó ügyben a belügyminiszteri rendelkezés. Tárgyalás alá kerül az egymillió kölcsön ügye, melyre nézve a kiküldött bizottság betervezte javaslatát. Érdekesebb pontok: az 1890. évi házipénztári zárszámadás fölülbírálatáról a pénzügyi bizottság és tanács jelentése; a tanács előterjesztése a székesfehérvári középiskolai tanterületi főigazgatóságnak Pécsre visszahelyezése tárgyában; a város pénztárából előlegezett phylloxera-irtási költségek visszatérítése stb.

— **(A hét meteorológiai eseményei.)** A zivatarok után itelve benne vagyunk a nyárban. Az ég segítségére jött a gyámoltalan lakosságnak, mely utóljára még pénteken kivette a részét a pororkánból. Szombaton este, ép akkor, mikor a holdfogyatkozás ideje elérkezett, tintafekete felhők borították el az eget s nyolcz órakor olyan záport rögtönöztek, hogy egyhuzamban eltartott tíz óraig. A zápor elején pár másodpercig lencsenagyságu jégszemek is estek. Szt-Háromság vasárnapján csak addig tartott a szép idő, míg a körmenet, mely a Lyceumi templomból indult ki, ismét visszatért. Ettől az időtől megint veszedelmesen keringtek a felhők s úgy dél tájban, ép mikor a belvárosi templomban az „úri mise“ végződött, csapott a zápor, beszorítva a templom előcsarnokában a napernyős, könnyen öltözött ünneplős közönséget, mely a lépcsőket ellepve úgy tűnt föl, mint valami árvíz közepén megrekedt néptömeg, mely csónakok helyét esőernyők után kiabál. Azóta hűvössel fölvaltott enyhe idők járnak; Orbán is megbecsülte magát, nem fagyott, tiszta levegőt élvez végre a város s lesi az újabb menübeli öntözést, nehogy újra port nyelni legyen kénytelen, mert a hatóság is az égre látszék támaszkodni s aligha fogná fölöntöztetni az utcákat, tereket, ha akár mindennap olyan orkán támadna is porfelhők mint a pénteki volt.

— **(A negyedéves joghallgatók táncesthelye)** szépszámu közönséget vonzott hétfőn a pécsi nemzeti casino nyári helyiségeibe. Bár az időjárás — a mint azt az Orbán-nap magával hozta — kissé hűvös volt; mégis kedvezőnek mondható az estély sikerére nézve, hogy az előtte való napok felhős égboltozata megtisztult, s a fenyegető páratömegek más vidékekre húzódtak, úgy, hogy az estély látogatói akadálytalanul szemlélhették a csillagos eget; — ha ugyan volt erre idejük. Mert biz az olyan kedélyes hangulatban, mint a minőben az ez estélyen szórakozást kereső közönség volt, nem igen érhető rá egyikük is az égi csillagokat vizsgálni. A látogatottsággal is meg lehetek elégedve a rendezők, s a Mecsek-Tettye-egyletnek ez estély tiszta jövedelméből aránylag elég szép összegecske fog jutni. Az első négyest 46 pár táncolta. A jelenlevő közönség hajnali 4 óra tájban oszlott szét.

— **(Rosszul lőnek a katonák.)** A közös hadügyminiszter a katonai országos parancsnokokhoz rendeletet intézett, mely szerint a lögyakorlatokat a tartalékosokkal az idén több szigorral tartásuk meg. — Bizony ez a rendelkezés nagyon is ráfér a mi katonáinkra, kik a békében való háboruszkodást, a lögyakorlatokat rettenetes könnyelműen veszik. Elpazarolnak rá hatalmas összeget, amivel 3 év deficiztjét ki lehetne egyenlíteni, de az eredmény ijesztően silány.

— **(A pécs-barcsi vasut államosítása.)** Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter hír szerint a pécs-barcsi vasutat csakugyan államosítani szándékozik. A nevezett vasut, mely az állami kamatbiztosítást élvező vasutakhoz tartozik, tényleg már a magyar államvasutak által kezeltetik. Részvénytőkéje 3.464,200 forint ezüstben, mely 17,321 darab 200 frtos részvényre van fölosztva. A részvénytőke jelenleg 4 frt 97-2 krral váltatik. A pécs-barcsi vasut összes befektetési tőkéje: 7.100,000 frt.

— **(Elveszett gyermek.)** A közeli napokban A. B. közalapítványi tisztviselő hejött Pécsre nejevel és 4 éves gyermekével szülei látogatására. Úgy a délelőtti órákban lehetett midőn észrevették, hogy a kis 4 éves leányka eltűnt az udvarról. Azonnal keresni indultak; de hasztalan a kis gyermek nyomára akadni sehogy

sem tudtak. Ide oda futkostak az utcákon, s kérdezősködtek utána mindenütt. Az egyik szomszéd aztán elmondta, hogy ő látott a délelőtti órákban egy síró kis gyermeket, kit egy rongyosan öltözött asszony vezetett kezénél fogva; de mivel ő a kis leányt nem ismerte, az neki föl se tűnt. Erre az apa azonnal fölment a rendőrséghez, a hol legnagyobb örömeire sértetlenül adták át az „eltűnt“ kis gyermeket. Pécsen már több ilyen eset fordult elő, midőn idegen vászoncselédnek a városházára vittek olyan gyermeket, a ki ugyan nem téved el hanem a jó megfizetés reményében ő maga tévesztették el. Ezek ellen a hatóság megtette szigorú intézkedését, de a szülőknek is jól kell vigyázniok kicsinyeikre, mert a hatóság a legéberebb figyelem mellett sem jöhet mindig rá az ilyen lelketlen üzérkedésre.

— **(Eltűnt a kioszk.)** Kies liget alján, hol a lejtő hirtelen megszakad s magas part vágja el az árnyas csalitos parkot; hol égi csend honolt s csak a madarak csevegése, vidám füttye tarkította a zajtalan vidék egyhanguságát; hol jól eső zöld pázsit terült el a környékbeli „várurak“ szemei előtt; hol csak béke, megnyugvás, pihenés honolt kűnn a kis világban s benn a lelkekben: oda egy zordon napon hirteien mogorva falak ékelődtek a liget magas partjára s kihívó daczczal tekintett e komor új váraes a szomszédos ősi falakra. Nem volt e váraesnak igazi gazdája soh'se. Mindig cserélte urát. Nem maradhatott meg abban egy fertály óraig sem senki fia, ha még oly erős lett légyen is az idegze. Az a fölötté lebegő átok, mely árnyék-ként kísérte e pusztulásra szánt rejteket, melyet idegenben elromboltak, hogy ide hozzák e csendes, békes oázisra, az a kénkőves őrdögi átok nem engedett nyugtot senkinek a magánosan álló, minden jólélek által messze került vár falai között. Sokaig állt így ez az elátkozott rablóvár, a szomszédos „várurak“ méltó haragjára, odaékelve a békés helyre. S végre az átok utolérte. Egy jó király érkezését jelezték a jósök. Az egész messze vidék örömmel vette hírül e magas látogatást s készül is erősen a szeretett fejedelem fogadtatására; csak az az elátkozott néma vár nem örvendett az örvendőekkel. Egy reggelen a környék „várurái“ meglepetten néztek ama helyre, hol az az ellenséges idegen vár állott s az most már nem volt látható. Helyén földhányás maradt s annak az átoknak a kénkőves füstje, mely az arra menni bátorokot gyorsabb lépésre kényszeríté. A vár eltűnt... a föld nyelte el.

— **(Hymen.)** Kondoray József pécsi kereskedő eljegyezte Vostri Klára k. a. t. Vostri Szaniszló kezeli jegyző leányát.

— **(Pécs és Baranyamegye az agyag-, cement-, aszfalt- és kőipari kiállításon.)** Szombaton nyitotta meg Baross kereskedelemügyi miniszter Budapesten a kereskedelmi muzeum helyiségeiben rendezett agyag-, cement-, aszfalt- és kőipari kiállítást. A porcellán és majolika edények gyártásában különösen Zsolnay pécsi gyárosnak készítményei vonták magára a miniszter figyelmét. Ez alkalommal elpanaszolta Zsolnay a miniszternek, hogy mennyi növendéket képez ki az ő ipariskolája; csak hogy más gyárosok viszik el a kiképezett tanulókat, mire Baross mosolygva jegyezte meg; „Tessék, munkásokat is gyárt!“ — A Zsolnay által kiállított diszedényeken kívül, melyek magok is megérdemlik, hogy napokon át nézzék, még az általa kiállított 640 forintos impozáns kályha is kitért, mely karosszékkel van kombinálva. — E kiállításon a baranyai magocsi állami agyagipar iskola is kitért magáért, s a községi lelkész, ki a tárgyakat bemutatta, elégtűlten adhatja hírül hiveinek, hogy a miniszter nagyon meg volt elégedve.

— **(Halálozás.)** Németh Iván cs. és kir. nyugalmazott huszárszázados e hó 23 án 59 éves korában elhunyt Pécsen. (Árpád-utca 67. sz.) — Özv. Antonia Gusztávné szül. Weyrausch Anna e hó 23 án 68 éves korában meghalt Pécsen. (Indóház-út.) — Mányoki Lajos, a csúzai ref. egyháznak rövid 7 éven át tanítója, e hó 19-én, 31 éves korában meghalt — özvegyet s három kicsi gyermeket hagyva hátra. Temetése a községbeliek s a környék intelligenciájának nagy részvéte mellett 21-én délelőtt ment végbe. Az elhunyt fölött Kontra János csúzai lelkész mondott beszédet, míg a sírnál kartársai nevében Danóczy Balázs vörösmarti tanító búcsuzott el a halottól; a boldogult által létesített dalkör pedig gyászdalokat énekelt. —

Holly Dezső, Holly Mihály pécsi asztalosmester 6 éves fia e hó 26-án elhunyt.

— **(Hol a mentő egyesület?)** Ezen czim alatt a „Pécs“ ben „egy néző“-nek eszébe jutott a mentőegyesület után kérdezősködni. Ő neki csak eszébe jutott, azoknak pedig, kik annak a szép eszmének a megtestesítésére annak idején közremunkálkodtak, eszükben van a mentőegyesület sorsa. E sorok írója is egyike volt a gárda közembereinek, s mint ilyen fölvilágosításul azt mondhatja, hogy a mentőegyesület sem nem aludt el, sem nem fojtatott meg csirájában, csak időre s alkalomra vár. A vízvezeték 15, a kövezés ugyanannyi, a csatornázás is ugyanannyi, a városház kiépítése 10, s a színház 5 esztendeje várja az időt és alkalmat, pedig ezeknek mindig kész az alkalom; de az ilyen intézménynek, mint a mentőegyesület, valóban a helyes alkalomra kell várnia. A budapesti mentőtársulat szives támogatásával már készen áll a terv; de míg a városház ki nem épül, míg a tűzoltóság kellő helyiséget nem kap, addig ezt az intézményt megvalósítani nem lehet. Talán fölösleges bővebben kimagyaraznunk, hogy miért nem? Az annak idején kimutatott s számlákkal igazolt tiszta jövedelemből, mely 3176 frt 46 kr. volt, miután az ünnepély — és pedig főképp — a tűzoltószeret beszerzésére rendeztetett, a tűzoltótestület fecskendőt vásárolt 1250 frtért, több tűzoltószerre tett kiadás után fennmaradt 2288 frt 08 kr., mely a pécsi takarékpénztárnál 55.—40.655. sz. alatt kezeltetik, s az erről szóló könyvecske Vaszary Gyula alkapitány- és tűzoltófőparancsnoknál bármikor megtekinthető. Ő helyezte el — megbízás folytán — gyümölcsözőleg, azonnal az ünnepély után, ugyanő, aki a kimutatott kiadásoknál valamivel többet kitevő valódi költségek többletét a sajátjából fedezte.

— **(Nagy jégverés)** volt mult szombaton este Magyar-Bóly környékén. — A vészes felhők rosszat jósoltak és az be is következett. Orkánzerű vihar kíséretében, az elementáris erők valóságos csatát vívtak. Rettenetes felhőszakadás után négykrajcáros nagyságu darabokban olyan jégeső látogatta meg a környéket, a melyre őszbeesavarodott emberek sem emlékeznek. A mit a vihar megkimélt, tönkretette azt a jég tisztára letarolva a gabnaféléket, kerti veteményt és kukoriczát, mindenétől megfosztva a szegényebb sorsú földmivelőket.

— **(Villámokozta tűz)** pusztított a vasárnapi felhőszakadás alkalmával a bányatelepi szőlőhegyekben. Egy présház — a melybe becsapott a villám — elégett, szerencsére azonban a szomszéd épületeket nem veszélyeztette, miután a szakadó eső a tüzet némileg lohasztotta.

— **(A levél-titok.)** „Kiváncsi postás kisasszony“ czim alatt — mint a nemrégiben itt tartott sajtótárgyalás alkalmával is kitért — Hornyik János szakcsi segédtanító egy tolnamegyei lapban Schamorzil Mária postamesternőt azzal vádolta, hogy a levéltitok nem éppen szent előtte. A postás kisasszony előbb fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen s miután ez a vadak alól tisztázta, a sajtópört hivatalból megindították s Hornyik Jánost a pécsi esküdtszék el is ítélte. Hornyik védőügyvédje, Jobst László dr. semmiségi panaszt jelentett be, mivel védett fele az esküdtek névsorát nem kapta kézhez s a beidézendő esküdtek közül egy nem is kapta meg az idézést, pedig ha ez az esküd is jelen van, talán másképp alakult volna a szavazatok aránya. A kuria az iratokat rendelvényleg vizsgálta a pécsi kir. törvényszékhez, mert az iratokból nem tűnik ki, hogy Hornyik megkapta-e idejében az esküdtek névsorát.

— **(A dunántúli közművelődési egyesület)** igazgatóválasztmánya a jövő hó elején ülést tart, határozni fog a perselygyűjtés megkezdése iránt s tárgyalás alá veszi az eddig beérkezett kérvényeket. Anyagi segélyezéseket egyelőre az egyesület nem adhat, míg anyagiilag maga is meg nem erősödött; de kulturális működését már megkezdi s legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésen szóba került, hogy a dunántúli fűrdőhelyek forgalmának emelésére már ez évadban minő intézkedéseket lehetne tenni s a Dunántúl egyes vidékeinek és kulturális intézeteinek ismertetésére.

— **(Örvendetes népszaporodás.)** E napokban jutott kezünkbe a pécs egyházmegyének 1850-ben kiadott „Névtára“ mely szerint a pécs egyházmegyei katolikusok száma akkor 349,874 lelakból állt. A folyó év

elején kiadott „Névtár“ szedint a múlt év végén a katolikus hívők száma **441,405** volt. Eszerint 40 év alatt a pécsegyházmegyei katolikusok száma 92,531 lélekkel szaporodott. Valóban örvendetes szaporodás. Legközelebb egy önnálló cikkben fogjuk kimutatni, hogy egyes községekben mily nagy a fogyatkozás s mily nagy a szaporodás.

— **(Kézre került tolvajok.)** Szombat és vasárnap közötti éjjel jó fogást tett a rendőri őrszolgálat. Éjfél után 1 óra tájban ugyanis a szigeti külvárosi országúton lévő „Korona“ vendéglő előtt egy egyfogatú kocsival találkozott a rendes körútját végző őrszolgálat, mely kocsin Reinisch Henrik hentes nagy mennyiségű szalonnát szállított. A rendőröknek föltűnt az ilyen késő időben történő expedíció, miért is kérdőre vonták Reinischt. Ez azonban oly ellentmondó feleleteket adott és oly gyanúsán viselkedett, hogy a rendőrök kocsiától együtt bevitték a városházára. Itt vallatásra fogták Reinischt, ki csakhamar bevallotta, hogy a szalonna Brunner Mihály raktárából való, honnét Vognarits Pál és Müller József hentes segédek, kik Bruunernél evék óta dolgoznak, lopták ki. Jelenleg ezek is fogva vannak és már át is adták az ügyésznek. A kocsis Benkovic István hentesé, ki ellen szintén megindították a vizsgálatot.

— **(A szentlőrinczi járás új vivmányai.)** Vidéki levelezőnk egyike írja a következő sorokat: „E napokban jártam meg a szentlőrinczi szolgabírói járást s nagy meglepetéssel s örömmel tapasztaltam azon üdvös intézkedéseket, amelyeket e járás főszolgabírója, Polgár Jenő jó eredménnyel dűlőre vitt. Már a folyó év tavaszával a megyei és községi közlekedési utak mentén részint ezek díszítésére, részint a selyemtenyésztés előmozdítása céljából közel 5000 darab, három éves eperfa ültetett és pedig a baksa-görcsöny- és ezinderibogádi, ugy a siklósi, pécsi szentlőrincz-szigetvári valamint szentlőrincz-mecskei továbbá a turonyis a sellyei mindkét megyei uradalom. — Amint tapasztaltam, eddigelé a hiányzó taneszközök beszerzését a főszolgabíró szigorúan meghagyta és már a legtöbb iskolában — még pedig felekezeti különbség nélkül — a legnagyobb rész be is szerezte. A járási és községi közlekedési utak teljes jó karba helyeztettek, az utmenti vízvezető árkok elkészítettek, minden hid kijavított és látszat igazolása szerint új karfákkal ellátott. Örömmel tapasztaltam, hogy a községek által eddigelé teljesen nélkülözött czimta- és szőlő-telek s e hó hó 15-e óta az összes 72 község minden bejáratánál fölállítva díszlenek. — A jegyzőktől hallottam, hogy az 1890-ik évre szóló községi számadások a bírók által elkészítettek a megyei hatóság-hoz már mind beterjesztettek. Láttam, hogy a járási vadviz-árkok főnálló rendeletek értelmében kitisztítva mélyítették. A drávai védgátak teljes kijavítás alatt állanak, a munka folyamatban van s egy hó lefolyása alatt teljesen elkészülnek. — A Drávan eddigelé hiányzott vizmagasságmérőt Zehi pusztánál fölállították, melynek fölügyeletével Mészáros Gyula káptalani ispán bizatott meg.

— **(A magzat-elhajtó Baranya.)** Nemrég a „Magyar Állam“ azt a hirt hozta, hogy a kormány a polgári anyakönyvek behozatalára komoly kísérleteket tesz. Ezt a „Nemzet“ megczáfolja azzal a hivatalos kommunikéval, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszterium — mivel már egyik régi utasítása a bábák számára kimondja, hogy ők a születéseknél tett észleleteiket a községi előjáróságoknak bejelenteni tartoznak — most e tárgyban újabb rendeletet intézett Baranya- és Somogy megyékhez, mely rendelet az előbb említett utasítás pontos betartását követeli. Ez újabb rendelet kiadására az készítette a miniszteriumot, hogy Baranya- és Somogy megyében gyakori magzat-elhajtási esetek fordulnak elő. — Valószínűleg ez intézkedéssel áll összefüggésben az melyről a M. Á-ban szó van s melyből e lap tévesen következtetett arra, hogy a kormány a polgári anyakönyvek behozatalát czélozza.

— **(A hirdi búcsu.)** Most vasárnap volt Hirden a búcsu. Baranyának ez a kis faluja két dolgról nevezetes: először arról, hogy román. kath. lelkésze kiváló rózsatenyésztő ügyanyira, hogy ma már nevét nemcsak hazánkban, hanem külföldön is ismerik; másodszor, hogy a legjobb

időjös arra nézve, hogy milyen idő lesz május 24-dikén; mert mint öreg emberek állítják olyan hirdi búcsun még alig voltak jelen, mely alkalmából ne esett volna. Sőt már közmondássá is vált: „Olyan biztos, mint az eső a hirdi búcsu napján.“ Az idén is mint ezelőtt, ismét jól megeregedtek az ég csatornái, de a hirdieket, kik ezt már megszokták — nem zavarta meg a záporosó, hanem bezzeg vigau megülték a búcsu napját. Délután 9 órakor volt a nagymise, melyre a vidék többi faluból is számosan jelentek meg. Komáromy plébános vendégszerető házában pedig a kerületi papság teljes számban volt képviselve, de a papságon kívül még számos világi is jelen volt.

— **(A pécsi sertéshizlaldában)** f. hó 31-én a sertés állomány: 379 drb kövér, 256 drb félkövér, 3161 drb sovány, 643 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 44—46 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 30—34 kr. kilogrammonként elősúlyban. Kukoricza 7 frt 10 kr. m. m., árpa 7 frt 50 kr. m. m. Darálás 50 kr. m. m.

MŰVÉSZET IRODALOM.

Színészet.

Az ideges nők — ez a francia bohóság nem nagy számú közönség előtt adatott pénteken. Az előadás sem ütötte meg azt a mértéket, melyet pedig már megszoktunk a vigjáték-előadásokon. Hiányzott az összetanultság, a gond a szerepek kidolgozásában. A francia szellemesség apró szikrai pattanás nélkül subautak el az előadók ajkán s ehez képest a közönség is csak a vaskosabb komikumot vette észre s azon mulatott, míg az apró ötleteket meg sem érthette, mert színészeink nem találták szükségesnek azokat kiböngészve velük az előadást fűszerezni. Dezséri, Szilágyi Berta, Bodroghné tavaly hasonlíthatatlanul jobb alakítást nyújtottak.

A szegény Jonathán, Millőcker operettje szombaton rogyásig megtöltötte a szükkört, mely valóban oly díszes közönséget látott deszkafalai között, a milyent eddig csak a legkritkább s legkiválóbb alkalommal. Az operett — leszámítva azt, hogy a hirtelen leszakadó zápor anynyira zavarta az előadást, hogy egy ízben le is kellett ereszteni a függőnyt, mert lehetetlen volt a zajban tovább játszani — az összeség dolgában kerekdeden folyt le. Gergely jó diszpozícióval énekelte Vandergold szólamait, s kapott is tapsot eleget. Polgár Jonathánjával tavaly sem voltunk megelégedve, az idén sem; de most is azt mondjuk, a mit tavaly, hogy jobb hiányában elfogadható volt. Mollyt Bácskay Julesa teljesen elejtette. Hibás volt már a fölfogása is. Molly szakácsnéből milliomosnak a felesége lesz, de azért — épen mert, milliomosné — nem öltözik úgy, mint ahogy azt Bácskay a második föl-násban mutatta be. Aztán ez a házassági zenekar-kettős is nagyon izléstelen volt. A diákság meg a karzat megtapsolta s meg is újráztatta ugyan, de ne felejtjük el, hogy a valódi hatás nem e helyeken keresendő. Kocsis Etel az első fölvonás elején még bátortalanul küzdött Harriett szerepével, de később belemelegedett éneke és játéka s tisztességesen megállta a helyét. A zenekar ezuttal kellő diskreczióval kísérté az éneket, a mi onnan van, hogy a zenekar helyét mélyebbre szállították, s így a zene sokkal egybehangzóbb tömörséggel és mérsékeltbben járul kísérettül az énekhez. A díszletek a tavalyiak voltak s ezuttal is jó hatást keltettek.

Prielle Kornélia, a nemzeti színház tagja, ki már-már nyugalomba vonulni készül, azokon a helyeken, hol ő egykor játszott, búcsúképen föl fog lépni e nyáron. Pécs közönségétől is búcsút vesz, attól a közönségtől, mely sok évvel ezelőtt elragadtatással tapsolt e maig is fölül nem mult művésznőnek. A pécsiek előtt örökre emlékezetes „47-ik cikk“ Corájában is látni fogjuk. Prielle Kornéliát, ki jövő kedden, szerdán és csütörtökön lép föl három kiváló szerepben: a Nagymama című szerepében, melyet Csiky Gergely egyenesen neki írt, a 47-ik cikkben mint Cora és a Bubrekokban vagy esetleg az „Ahol unatkozunk“ vigjátékban.

Ladányi Mariska, a szintársulat új drámai hősnője ma — szerdán — lép föl elő-

szőr, mely alkalommal a Vasember, Csiky drámája kerül színre. Csütörtökön és pénteken, ugyancsak Ladányi Mariska fölléptével, színre kerül a Falurossza és Lowodi árva. Szombaton a Katonás kisasszony új operettet adják; vasárnap Tótleány s hét-főn újból Katonás-kisasszony kerülnek színre.

Az ember tragédiája azokkal a díszletekkel, melyeket Somogyi igazgató a soproni színház számára festetett, s melyekről már közöltük a soproni lapok elragadtatással teli megemlékezését — a jövő hét szombatián, Prielle vendég föllépése után, kerül előadásra. A színpad kibővítése különösen az Ember tragédiája miatt vált szükségessé. A pompás díszletek közül különösen szép a mennyország paradicsom, melyek valóban pazar fényvel vannak kiállítva s messze fölülmulják azokat a díszleteket, melyeket az Ember tragédia régebbi előadásain láttunk, amelyek pedig szintén igen szép díszletek voltak.

Veszprémi Jenő szintársulata Szegszárdról Bonyhádra ment, a hol 10 előadást tart. Onnét Keszthelyre megy s augusztus 1-ig marad ott; azután állítólag Pécsre is, továbbá Mohácson és Ujvidéken tart előadásokat októberig a mikor a téli évadra Zomborba megy, melynek színházát a bajaival együtt, több jónévű pályázó mellett is, egyhangulag Veszprémnek adták oda.

TANÜGY.

Megjelentek Shultz Imre képezdei tanártól a Szt. István társulat tudom. és irodalmi oszt. tagjától a következő kath. népiskolák használatára írt művek: 1. Tanterv és lecke-kerend osztatlan kath. népiskolák számára. 2. Az osztatlan népiskola egy fontos problémája, a kettő kiegészítő egymást és árúk együtt 40 kr. 3. Számolókönyv a 3., 4., 5., 6. oszt. népisk. tanulók számára, kötve 30 kr. 4. Rechenbuch für die 3., 4., 5., 6. Klasse der Volksschule, gebunden 30 kr. 5. Vezérkönyv az osztatlan népiskolák számára írt számolókönyv kezeléséhez, kötve 30 kr. 6. Tanítóképezdei tankönyveink ára 30 kr. Szerző a tantervvel, számolókönyvvel és a hozzá tartozó vezérkönyvvel az osztatlan népiskolának kíván szolgálatot tenni, mely eddigelé legkevésbé részesült a kellő méltatásban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nem férték össze. A pécsi kir. törvényszék büntető bírósága pénteken tartott végtagyálaton, Molnár József vinczellér föllött hozott ítéletet, ki mint ilyen a peilérdi uradalomhoz tartozó gadányi községben lakott egy földel alatt Haraszti József ugyancsak vinczellérel és családjával. Mind a kettejüknek bőven kijutott a családi boldogságból, mert míg Haraszti Józsefnek három, Molnár Józsefnek négy apró gyermeke volt. Volt is aztan csete paté mikor ez a sok apróság összeállt játszani, a minek rendesen síras lett a vége, s ismét több volt egygyel az ok, a folytonosan zsörtölődő öregeknek újabb és újabb összetűzésre. Két év óta tartott már ez a gyöngyület, melyet az a körülmeny, hogy habár külön szobával, de egy közös konyhával bírtak, csak előmozdított. Mult év április hó 5-én napjuk lehetett Harasztiéknak, mert vig poharazgatás mellett töltötték a délutánt a faluból ott lévő Kalmár Mihály, Mészáros József, Kovács József és fiával. A mulatozásukat még a kint játszó gyermekek pajzánkódása sem tudta megzavarni, mert midőn a gyermekek valamiképen megzörgették az ablakot, oda szólt Haraszti a nyugtalanokó feleségéhez: Hagyd őket! S csak akkor hagyta ki-menni az asszonyt, mikor már türethetlenné vált odakünn a gyermekek rivalgása. Azonban alig hogy kitétte Haraszti a lábát az ajtón, hogy a gyermekek közt rendet csináljon, máris Molnár Józsefnét találta magával szemben s elképzelhető, hogy miképen pergett a két asszony nyelve. Molnár József pedig — ki a délutánt ugyancsak borozgatás közt töltötte, midőn feleségét gúnyvekekkel illetni hallotta, arra már ő is kidugta fejét az ajtón, s Haraszti hívogató

szavára, hogy: „Gyere ki, gyere ki, most gyere ki!” — fölkapott egy fazekat s Haraszi fejéhez vágta, mire az egy kapát ragadott kezébe, felesége meg egy öles dorongot, anyósa pedig egy hatalmas lécz-szállal fölfegyverkezve álltak készen a harcra. A mikor aztán Haraszi közeledett Molnárhoz, ez egy keze ügyébe eső baltával úgy vágta fejbe Harasztit, hogy az halva arczra esett, mire aztán a harcias hangulatot, kétségbeesett rivalgás váltotta föl. A törvényszék a vádló és védő beszéd meghallgatása után a vádlottat szándékos emberölés bűntettében mondtotta ki bűnösnek, s a büntetőtörvénykönyv 279. §. alapján 5 évi fegyházra, továbbá a 289. §. alapján 6 évi hivatalvesztésre és az özvegy kiskorú gyermekek javára 300 frt és egyéb költségek fejében 35 frt 40 kr., s a rabtartási költségek megtérítésére ítélte. Az ügyész és a vádlott föllebezést jelentettek be.

Agyonlőtte a feleségét. Régi, de igaz mondás: kerülj az asszonyt. Szekeres János nagy-harsányi éjjeli őrt is az asszony csalásága keverte bajba; pedig mennyire szeretete azt a csalfát, ki 14 évi boldog házasság után oly könnyelműn tépte szét a szent köteleket, hogy egy más férfit boldogiton szerelmével. Szekeres azonban sehogy sem birt belenyugodni sorsába s mindent elkövetett, hogy visszatérésre biztassa feleségét; kezdetben szép szóval s mikor ez nem használt, fenyegetéssel: hogy hát ha másként nem, úgy esendőrökkel hajtja haza. Nyolczadnapra történt, az asszonynak Szép Zsigmondhoz szökése után, múlt év november hó 14-én, hogy fenyegetését beváltsa, bement Siklóra a csendőrséghez a tiszteletes ur levelével. De aztán e nap estéjén, mikor már Siklósról visszaérkezett, s megjött a rendes őrzarat ideje, vállára vetette puskáját és megindult körutját teljesíteni, ezen közben Szép Zsigmond haza előtt vitte el végzetét és ott az ablakfügyönyön keresztül, az égő lámpa átszűrődő fénye mellett meglátta a hűtlen asszony áttetsző alakját. Leemelte fegyverét, aztán keresztül lőtte a hűtlen asszonyt, míg a puska másik csövét, az udvarkerítés mögött ugató kutyára sütötte, s azután kihuzta a cső mellől a puskavesszőt, melylyel bevágta az ablakot, s azt ordította be: „Én vagyok, én Szekeres János!” — Becsületben öregedett meg, példás erkölcséről, józan higgadságáról s szorgalmáról tanuskodott a nagy-harsányi elüljáróság átirata; míg Visi István dr. és Koharits Károly dr. orvosok, mint szakértők arról nyújtottak tanuságtételt, hogy a tett elkövetésekor nem volt normális az elméleti állapota. A törvényszék, az ügyész indítványára, el is ejtette a gyilkosság vádját, s szándékos emberölés vétségében mondtotta ki bűnösnek; s tekintetbe véve az enyhítő körülmények nagy mérvét, 6 évi fegyház és 6 évi hivatalvesztésre ítélte, továbbá a fölmerült költségek megtérítésére. A vádlott az ítéletben megnyugodott, míg az ügyész és védő föllebezést jelentettek be.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.†)

Köszönet-nyilvánítás.

Alulírott Pécs szab. kir. város rendőrségének a nálam f. hó 23-án éjjel elkövetett betöréses lopásnál tanusított erélyes rögtöni közbenjöttéért, mely által a lopott tárgyak és az illető tettesek kézrekerítése teljesen sikerült, ez úton is leghálásabb köszönetemet fejezem ki.

Pécs, 1891. május hó 26-án.

Brunner Mihály,
hentes.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

KÖZGAZDASÁG.

A bor hamisításának kimutatása és a bortörvény.

Az élvezeti cikkek közül főleg a bor az, melynek hamisításáról a fogyasztó közönség a legjobban meg van győződve. Míóta a műbort emlegetni kezdtek, hazánkban nagyon sok ember abban a hiszemben iszja a bort, hogy az sokféleképpen készíthető, csak szőlőből nem. Ez a szerencsétlen szó sok bajnak volt már okozója.

A külföld előtt hitelünket, de alapjában magának a magyar fogyasztó közönségnek bizodalmat is megrontotta.

Pedig a ki borvizsgálatokkal foglalkozott, a kinek alkalmá nyílt az ország különböző részeiben az áruba bocsátott borokat megizlelni, tapasztalhatta, hogy „műbor”, mint olyan, egyáltalában nincs. Egyetlenegyszer volt alkalmam fél liternyi „műbor”-ra nagy titokban szert tennem, de állithatom, hogy ez a folyadék borra éppen nem emlékeztetett.

A szó szoros értelmében vett műbor tehát nem árusítatik el. De a bort hamisítják és pedig részint szaporítása czéljából, részint pedig azért, hogy a bor tetszetősebb színű avagy tartósabb legyen. Hamisítás és műborgyártás között pedig nagy különbség van. A műborban szőlőlé egyáltalában nem foglaltatik, míg a hamisított bor alapanyagául mégis csak bor szolgál. A természet adta táplálékok és élvezeti cikkek közül ez ideig csakis a vajat sikerült mesterségesen előállítani úgy, hogy a mesterséges a természetessel teljesen egyenértékű legyen. Olyan folyadékot, minő a bor, a melynek összes alkotórészeit még nem ismerjük, úgy utánozni, hogy az a természetes borral összetévesztethető legyen, mai napig nem sikerült, és hiszem, hogy egyhamar nem is fog sikerülni. De ha a természetes borral izre és tápláló értékre egyenértékű italt sikerülne előállítani, lehetetlen lesz annak ipari létjogát megtagadni, legfeljebb csak a névben lesz a megkülönböztetés. Hagyjunk fel tehát egyelőre a műborgyártás üldözésével és elégedjünk meg azzal, ha mindazon hamisításoknak, a melyeket tényleg üznek, határt szabhatunk.

A bornak igen sok alkotórésze van. Az alkotórészek mennyisége az időjárás és talajviszonyok szerint változásoknak van alávetve, azért nem könnyű dolog megállapítani, hogy a természetes borokban az alkotórészek milyen minimális mennyiségének kell okvetlenül foglaltatni.

Számos borelemzés szolgáltatott adatok alapján bizonyos fontosabb alkotórészeknek minimumát, a melynél kevesebb egyáltalában a borban nem szokott foglaltatni, valamint az alkotórészeknek egymás közötti arányát is megállapították.

Ezeket előrebocsátva, áttérhetünk a hamisított bor megállapítására. A meghatározásnak olyannak kell lenni, hogy a pinczekezelést és okszerű borkészítést is szem előtt tartsa.

Hamisított bornak nevezzük:

I. Mindazon bor néven áruba bocsátott folyadékot, a mely a természetes borban meg nem lévő alkotórészeket is tartalmaz. Ide tartoznak a szaliczilsavat, burgonyacukrot, mesterséges festőanyagokat és nem tisztított szeszt tartalmazó borok. Kivétel csakis a kénessav, a mely a természetes bornak ugyan nem alkotórésze, de mérsékelt használata megengedhető, minthogy a pinczekezelésben nélkülözhetetlen.

II. Hamisított bornak nevezhető minden bor néven áruba bocsátott folyadék, a mely a természetes bor alkotórészeit tartalmazza ugyan, de nem olyan arányban, mint a természetes bor. E csoportba tartoznak a leggyakoribb hamisítványok, t. i. a vízzel hígított és túlságosan alkoholosított borok.

III. Hamisított bornak nevezzük a bor néven áruba bocsátott mindazon folyadékot, melyről ki lehet mutatni, hogy vízzel történt szaporítás után az alkotórészek természetes aránya mesterséges pótlásokkal állított helyre. Ide tartozik a seprőbor, csingér stb., a melyekben igen sokszor borkősavat, gliczerint stb. tesznek, és mint bort árusítják el. A műborkeresők magát a műbort is ebbe a kategóriába sorozhatják.

Most pedig térjünk át az egyes csoportok tárgyalására és lássuk, hogy chemiai elemzés útján mennyiben tudjuk a hamisításokat kimutatni.

I. csoport. Idegen alkotórészeket tartalmazó borok. Az e csoportba tartozó hamisításokat úgy követik el, hogy a borba olyan anyagokat kevernek, a melyek a bornak nem természetes alkotórészei.

A legelőször alkalmazott anyagok a következők:

1. Szaliczilsav. A szaliczilsavat gyenge boroknak betegségektől való megóvása és szállításra alkalmassá tétele czéljából, vagy pedig azért keverik hozzá, hogy benne bizonyos mennyiségű cukrot konzerváljanak. Minthogy a pasteurizálással mindez épügy elérhető, minthogy továbbá a szaliczilsav az emberi szervezetre nem

teljesen közönyös: a szaliczilsav használata teljesen közönyös: a szaliczilsav használata teljesen eltiltandó.

A szaliczilsav kimutatására 100 cm³ bort ismételve chloroformmal rázuunk, a chloroformot elpárologtatjuk, a maradékot kevés vízben oldva, his vasechloridoldattal, keverjük, a mitől, ha szaliczilsav volt a borban, a folyadék ibolyaszínűvé válik. A szaliczilsav quantitativ meghatározására ez ideig módszerünk nincs.

2. Burgonyacukor. A kereskedésbeli burgonyacukor, a mely keményítőből állítatik elő, tévesen szőlőcukornak is nevezetik. A szőlőben előforduló cukorfaj keverékéből áll, t. i. a dextrose-ből laevuse-ből. A burgonyacukor azonban csak dextrose-t tartalmaz. Magának a tiszta dextrose-nak alkalmazása nem volna hamisításnak nevezhető, mert tényleg rossz estendőben, mikor a must cukortartalma nagyon alacsony, ajánlatos a hiányzó cukor pótlása. A kereskedésbeli burgonyacukor azonban 10—30% olyan anyagokat tartalmaz, a melyek nem erjednek; bomlásra, rothadásra nagyon hajlandók és bomlási termékeik az egészségre ártalmasak. Mint-hogy ezek az anyagok az erjedés után a borban maradnak, a burgonyacukor alkalmazása is megtiltandó.

A burgonyacukor kimutatása a polározó készülékkel történik. A teljesen kierjedt bor ugyanis a poláros fény síkját alig fordítja el, a burgonyacukorral javított bor pedig jobbra fordítja. A jobbra fordítást a burgonyacukorban foglalt tisztátalanságok okozzák.

3. Festőanyagok. A vörös borok festésére vagy növényi eredetű festőanyagok, a minők az alkőrömös, mályva, bodza, áfonya stb. vagy pedig az utóbbi évtizedekben fölfedezett anilin festőanyagok egész sorozata szolgál. Kétféle festőtehetségű szőlőfajokkal rendelkezünk ugyan, a melyek minden más festőanyag használatát feleslegessé teszik, de a növényi eredetű festőanyagok, főleg az áfonya festőanyaga olyaanyira megegyezik a szőlő festőanyagával, hogy eltiltására szükség nincs. A növényi eredetű festőanyagokat vörös borokban egész biztossággal nem lehet kimutatni. Egyetlenegy reakcióval sem rendelkezünk, a melynek révén a növényi eredetű idegen festőanyagot a szőlő festőanyaga mellett egészen biztosan fölismerhetők.

Másként áll a dolog az anilinfestékeket illetőleg. Minthogy ezek magukban véve sem ártalmatlanok, de főleg, mert gyártásuknál fogva bennök esetleg mérges természetű tisztátalanságok is lehetnek, alkalmazásuk teljesen eltiltandó.

A leginkább alkalmazott festőanyag a fuchsin és a savfuchsin; ezek kimutatására biztos reakciók vannak. A fuchsinra az ólomecset és amylalkohol vagy az etherpróba, a savfuchsinra pedig a barnakőpróba teljesen megbízható eredményeket ad.

4. Kénessav. Már említettem, hogy a kénessav a pinczekezelésben nélkülözhetetlen. A legkittinőbb konzerváló anyag és a mellett igen olcsó; a borokat a legtöbb betegségektől megóvja és így nem csodálható, hogy a pinczékben nagy mértékben alkalmazzák. A kénessav már kismértékben is káros hatású az emberi szervezetre, miért is szükséges, hogy túlzott alkalmazását meggátoljuk. Van ugyan egy beltügyminiszteri rendelet, de abban nincs megállapítva a határszám, a mely a megivásra szánt borban a kénessav maximumát megállapítaná. Meg kell tehát állapítani azt a megengedhető kénessavmennyiséget, a mely, még túlságos mértékben való borivást is föltételezve, az egészségre nem ártalmas.

A kénessav quantitativ meghatározására a Haas-tól ajánlott módszert alkalmazzuk, a mely szerint 100 cm³ bort szénsaváramban jóoldatba desztillálunk és a keletkező kénessavmennyiségét, chlórbariummal határozzuk meg.

A qualitativ kimutatásra a Wartha-tól ajánlott módszert használjuk és a quantitativ eljárást csak akkor alkalmazzuk, ha nagyon erős kénessavreakciót kaptunk.

5. A nem rektifikált szesz kimutatására biztos reagenstünk nincs; azonban a borból ledesztillált alkohol a kézen eldörzsölve rendszeren megadja a tisztátalan szesz szagát.

Ezek a bor hamisítására leggyakrabban használt anyagok reakciói, a melyeknek qualitativ kimutatása elégséges, minthogy minden idegen anyag jelenléte a borban, a kénessav kivételével, hamisításnak tekintetik.

(Folytatjuk.)

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1891. évi május hó 23-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíthatnak.

Buzs) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—
) új	9	80	9	60
Kétszeres) ó	—	—	—	—
) új	8	50	8	20
Bosa) ó	—	—	—	—
) új	8	50	8	20
Árpa) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	7	50	7	—
) új	—	—	—	—
Zab) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	7	30	7	—
) új	—	—	—	—
Repcze)	—	—	—	—
Bükköny) széna	7	30	7	—
Kukoricza) ó	—	—	—	—
) új	7	20	7	10
Széna) ó	4	—	3	70
) új	—	—	—	—
Szalma)	2	40	2	20

Kínálat: gyenge (mintegy 200 gabonaköcsi vált a piacon.)

NYILT-TÉR.)*

Med. Univ.

Dr. Wallerstein Bódog

szülész, nő-, és gyermekorvos

rendel d. e. 11—12-ig d. u. 2—3-ig

a Hochrein-féle ház I. emeletén.

(Majláth-tér.)

Rendelő óra fogorvosi műtéteknek (mindennemű fogtömések és foghuzás cocainnal vagy a nélkül) d. u. 3—5 ig.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, kik hön szeretett s boldogult férjem

NÉMETH ISTVÁN

nyug. huszárszázadosnak f. hó 25-én végbement temetésén megjelenésök, koszorúk küldése s egyéb részvét nyilatkozatok által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják az én és családom nevében ez uton hálás köszönetünket.

Pécsen, 1891. május hó 25-én.

Özv. Németh Istvánné,

szül. Palm Sarolta, neje.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Magyar diszöltözékeket és ékszer garnitúrákat

kikölcsönöz és elád nagy választékban

Karácsony László

Budapesten, Kishid-utca és Váci-utca szöglet I. emelet a „vastuskóhoz” címzett épületben.

Magyar mágnes disz ékszer

és disz kardok, úgy szintén arannyal kihazott lótarakó és disz lószerszám bőséges választékban kapható

Wisinger Mór

ötvös és régiségkereskedésében

Budapest, IV. Hatvani-utca 15. sz.

6591. sz.

1891.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtható Decei János és neje örökösei végrehajtást szenvedők elleni 120 frt 48 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbírói területén levő Töttös község határában fekvő a töttösi 10 sz. tjkvben felvett 1954., 1961., 1963., 1959. és 1956. hszsz. fekvőségekre együttesen 810 frt kikiáltási árban, vagy esetleg külön-külön 34 frt, 70 frt, 216 frt, 74 frt és 416 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi június hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor Töttös község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 81 frttot esetleg az egyes részek becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi május hó 7-én.

Bogyay Pongrácz.

kir. törvénzéki bíró.

Hosszu-Hetény község

vadászati joga

a község területén évi 100 frt kikiáltási ár mellett folyó évi június 29-én reggeli 9 órakor Hosszu-Hetényben a község házában nyilvános árverés útján 3 évre bérbe adatik.

Kincse József,
bíró.

6885. sz.

alisp. 1891.

Versenytárgyalás.

A sásd-mágoesi törvényhatósági közut 11—12 klm. szakaszán Csikós-Töttös-nél levő 17. sz. rozant fahid helyett 4829 frt 17 kr. előirányzati költség mellett kőellenfalak (3042 frt 13 kr.) és vasfelszerkezettel 1787 frt 04 kr. építendő

műtárgy építési munkálatainak

biztosítása iránt f. évi június hó 9-én délelőtt 11 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalást tartok.

Felhívom vállalkozni kívánók, hogy öt pecséttel zárt, sajátkezűleg aláírt, kelően bélyegzett, és 5 százalék bánatpénzzel ellátott ajánlataikat — melyekben az ajánlott árleengedés, vagy árfelemelés az előirányzati költség után számítható százalékban fejező ki, — külön a falazási munkákra, és külön a vasműveletekre vonatkozólag, nevemre címezve, legkésőbb a tárgyalási nap d. e. 11 órájáig a vármegye I. aljegyzőjénél (I. emelet 9. számú ajtó) nyújtsák be, hol is a műszaki műveletek, és a részletes feltételek a hivatalos órákban megtekinthetők.

Pécsen, 1891. évi május hó 21-én.

Szily,

Baranyavármegye alispánja.

a legjobb szivarkapapir

kapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsen.

Eredeti

SELTERS-VIZ

Kellemes természetes asztali- és gyógy víz (Nassau), mely elnyálkásodás-, hurut-, rekedtség-, hólyag- és gyomor-bajokban jónak bizonyult

Tessék határozottan „Eredeti” Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignettával és a dugón „Eredeti” felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt.

Seltersi vízszállítás Selters-Weiburgban (Nassau).

Orvosi tekintélyek által

vese, húgydara, köszvény és hólyagbántalmak ellen, továbbá a legzö és emésztési szervek hurutos bántalmánál rendelve.

Salvator

égyénys, vasmentes, lithium-savanyuvízforrás.

Kapható ásványvízkereskedésekben s legtöbb gyógyszerárban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Zászlók és czimerek!

házak díszítésére.

O Felsőge a király fogadtatása alkalmával!

A zászlók **gyapju szövetből** készülnek és rojtokkal vannak ellátva.Nemzeti-, városi-, megyei vagy tetszés szerinti színekben, **melyek esőben színöket megtartják!**

	Rúd és lándzsával	a nélkül
50 cm. hosszú 25 cm. széles drbja	—35	—28
75 " " 40 " " " "	—60	—50
100 " " 50 " " " "	—80	—65
150 " " 70 " " " "	1.30	1.—
200 " " 100 " " " "	2.30	2.—
250 " " 100 " " " "	3.25	3.—
300 " " 160 " " " "	5.—	4.50
400 " " 210 " " " "	7.50	7.—
500 " " 260 " " " "	10.—	9.50
600 " " 300 " " " "	12.—	11.—

Czimereket papírra színekben!

80 cm. magas, 50 cm. széles drbja 50 kr.

Monogramok és czimerek, fára vagy vaslemezre, olajban festve, tetszés szerinti méretekben megrendelhetők.

Csoportos megrendeléseknél és kereskedőknek olcsóbban!

„Családi czimerek 2 frtól feljebb, leírással együtt.“ „Kamarási és származási táblák szintén festetnek.“

Engel DávidBudapest, VII. Király utca 67. sz.
Heraldikai és Genealogiai intézet.**Legszebb kirándulási hely!**

Van szerencsém a n. é. kiránduló közönséget értesíteni, hogy

Pécs-bányatelepen

az 1000 éves gesztenyefához,

czimzett **vendéglőben** és csinosan berendezett**kerti helyiségemben**naponta **kitünő ételek** és **hamisítatlan italok** kaphatók pontos kiszolgálás mellett.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel

GEBHARDT ISTVÁN,

vendéglős.

Ügyvéd urakhoz.

Egy megállapodott uri ember, ki már ügyvédi irodában dolgozott is és a magyar, német és szerb (horvát) nyelvet tökéletesen bírja, úgy szóban mint írásban; jó bizonyítványokkal rendelkezik: óhajt állandóan alkalmaztatni. Szíves ajánlatokat e lap kiadó hivatalához kér.

Univ. Med.

dr. Löwy Ignác

Király-utca 31.

A nagyérdemű közönség becses tudomására adja, hogy nála mindennemű **fogászati műveletek** a tudomány legújabb vívmányai szerint végeztetnek, u. m.: **fogtömések**, még pedig nemcsak korona, hanem **gyök-tömések is, foghuzások, rendellenes fogak szabályozása, műfogak beillesztése** stb.**Árak mérsékeltek.**

A végzett műtétek tartósságáért garancia vállalatik.

2 ház eladó!**PÉCSETT,****Király-utca 29-ik szám**

alatt lévő

2 egymás melletti ház**előnyös föltételek mellett szabadkézből eladó.****Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnál.****Melyik lapra fizessünk elő?**

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb és e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdéi tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.**Czigarettázók!**

A ki észszerűen cigarettázik, tudja azt, hogy a cigarettá jóságánál nemcsak a dohány, hanem a papír finomsága is mérvadó. Ezért, de meg egészségé érdekében is ügyeljen minden cigarettázó, hogy a használandó papír finomsága minden kételyt kizáró legyen. Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

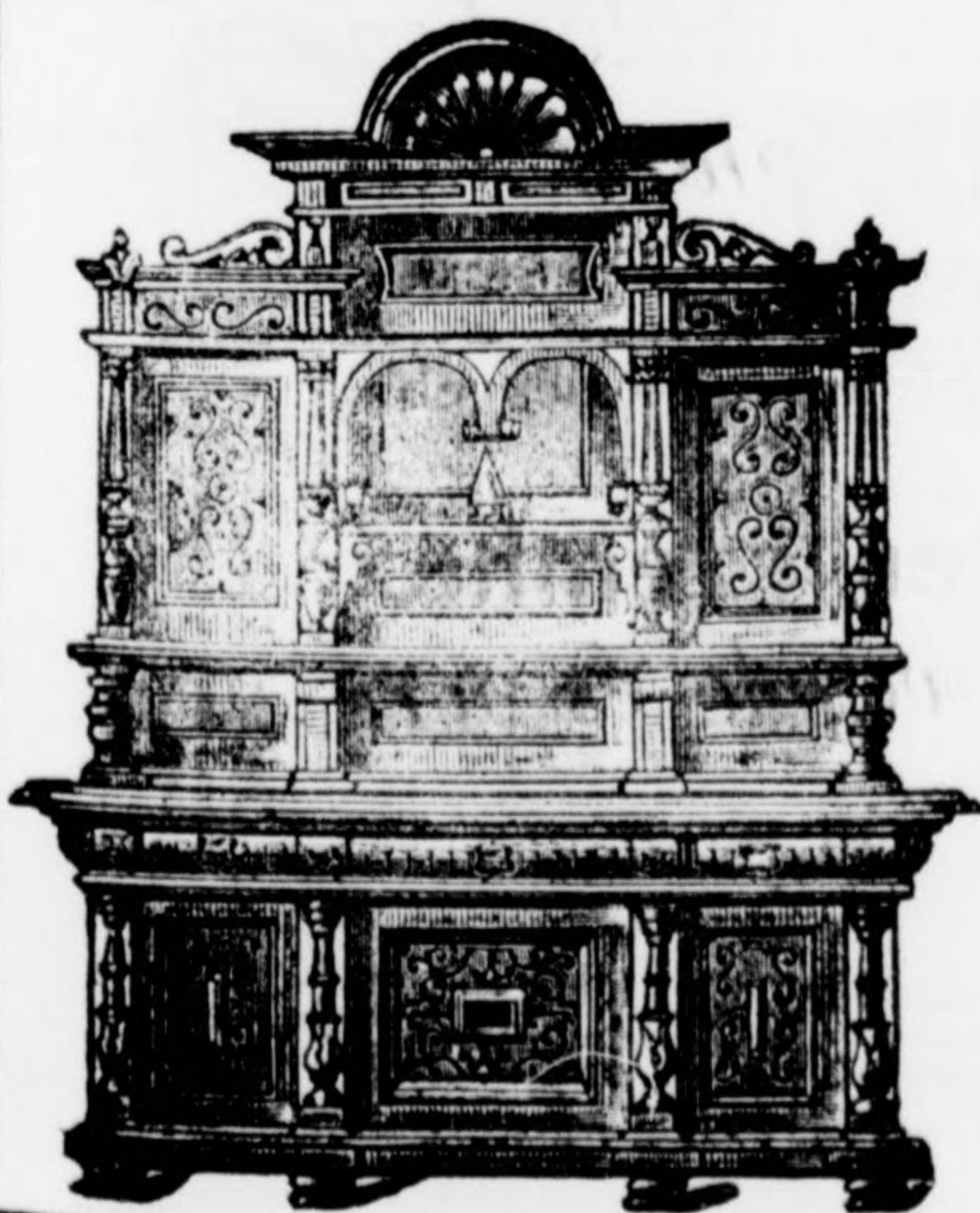
„Les dernieres Cartouches“**BRAUNSTEIN FRÈRES**

párisi gyárából. 65. BOULEVARD EXELMANS

valódi cigarettapapír, melynek kitünő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik, hogy nemcsak egyformán finom, de mennyiségre nézve is mindig ugyanannyi papírt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogsztó közönség sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártóik czégük nevét kinyomni, a mit pedig a tisztos gyáros mindig megtesz, nem merik. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papírnak kezdetben eljes lapszámait és annak minőségét is leszállítják és kevesebb, silány papírt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes cigarettázó a mi „Les derniers Cartouches“ jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyítottan jobb, minden más cigarettapapírnál. Együttal figyelmeztetünk mindenkit, hogy papirusunk czimlapján czégünk neve áll

BRAUNSTEIN FRÈRES

Cigarettapapírunk és hüvelyek gyári raktára Pécsben, I. Schottenring 25. sz. alatt létezik. Valódi francia „Les dernieres Cartouches“ papír és az ebből készült hüvely Pécssett kapható Alt és Böhm és Reinfeld A. uraknál.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbítva)**PÉCSETT****Ferencziek-utca II. szám.**

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Állam érem
haladás- és versenyképességért.

Kiállítási aranyérem
szép és jó munkaért.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész.

PÉCSETT.

órás.

Főüzlet: Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

Saját gyártmányu ékszerek és aranyárak.

Legszebb valódi ezüst étszerek, asztali állványok, gyümölcsstartók, kenyérkosarak, zongora-gyertyatartók, visitierek stb. legnagyobb választékban.

Gyémánt- és nemes opálékszerek, karkötők, gyűrűk, fülbevalók, arany és ezüst ioujoux, aranylánczok, uri és női aranyórák csinos és legújabb divatu kiállításban, eredeti gyári árban kaphatók.

Chinaezüst-árak

egészen elkülönítve legnagyobb választékban vannak raktáron és gyári áron adatnak el.

Opitikai tárgyak legnagyobb választékban, u. m.: minden szemhez alkalmas legjobb

ORRSZORITÓK, SZEMÜVEGEK

arany, ezüst, álmány és egyéb különféle legújabb és kellemesen ülő foglalatokban, továbbá iránytűk, Aneroid légsúlymérők bő beosztással (magyar foksorral), nemkülönbön fürdő-, szoba-, ablak- és orvosi (láz) hőmérők, színházi látcsövek. lorgnettek stb.

Jegyzet: Szemüvegeimben levő üvegek orvosi előírás szerint a legtisztább és legkeményebb, direkte optikai célokra készült üvegekből vannak.

Ezeken kívül nagy raktárt tartok minden szemhez alkalmas valódi legjobb hegyi-jegecz szemüvegek- és orrszorítókból.

